

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 8/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a zo sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Juraj Bizoň, PhD., LL.M., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 21 Cb 108/2013 z 18. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátskou

kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Juraj Bizoň, PhD., LL.M., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 Cb 108/2013 z 18. februára 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne sa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 21 Cb 108/2013 domáha proti žalovanému [REDAKOVANÉ] určenia vlastníckeho práva k motorovému vozidlu. Keďže sťažovateľka zistila, že predmetné motorové vozidlo *«sa naposledy nachádzalo vo vlastníctve rakúskej spoločnosti HDI VERSICHERUNG AG, so sídlom Edelsinnstrasse 7-11, 1120 Viedeň»*, 15. júna 2015 podala návrh na pripustenie vstupu HDI VERSICHERUNG AG do konania na strane žalovaného. Okresný súd uznesením sp. zn. 21 Cb 108/2013 zo 7. decembra 2017 nepripustil, aby do konania na strane žalovaného v 2. rade vstúpila spoločnosť HDI VERSICHERUNG AG a II. výrokom tohto uznesenia priznal spoločnosti HDI VERSICHERUNG AG náhradu trov konania voči sťažovateľke (žalobkyni) v plnej výške. Žalobkyňu zároveň poučil, že o ich výške rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

3. Vyšší súdny úradník uznesením sp. zn. 21 Cb 108/2013 z 20. septembra 2018 rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť spoločnosti HDI VERSICHERUNG AG náhradu trov konania v sume 276,62 € k rukám jej právneho zástupcu do 15 dní od doručenia uznesenia. Proti tomuto rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že ho zmenil a žalobkyňu zaviazal povinnosťou zaplatiť *„obchodnej spoločnosti HDI VERSICHERUNG AG, Edelsinnstrasse 7-11, 1120 Wien, Rakúska republika, zapísanej v registri Obchodného súdu Viedeň (Firmenbuch Handelsgericht Wien) pod č. 91142h, UDI: ATU15364102, DVR: 0433438 náhradu trov konania vo výške 276,62 Eur, a to na účet jej*

právneho zástupcu: advokátskej kancelárie [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], vedený v [REDACTED],
číslo účtu: [REDACTED],
do 15 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia“.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na ustanovenie § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

5. Podľa názoru sťažovateľky „náhradu trov konania je možné priznať výlučne jednej zo strán sporu, a to podľa pomeru jej úspechu vo veci. Náhrada trov konania ako taká je totiž nerozlučne spojená so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojim nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov. CSP vo svojich ustanoveniach § 258 a § 259 síce upravuje špecifické prípady, kedy je náhradu trov konania možné priznať aj osobám, ktoré nemajú postavenie strany sporu, prístupujúca osoba však v rámci týchto ustanovení nie je uvedená... Okresný súd jeho napadnutým uznesením priznal trovy konania osobe (t. j. spoločnosti HDI), ktorá nemala postavenie strany sporu v Súdnom konaní, a ktorej zákon priznať tieto trovy jednoducho neumožňuje. Zdôrazňujem, že spoločnosť HDI ani nemohla mať v rámci Súdneho konania žiaden úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, čo je v zmysle zákona výlučný dôvod pre priznanie trov konania. Spoločnosť HDI sa totiž nikdy nestala stranou Súdneho konania a predmet sporu preto vo vzťahu k tejto spoločnosti nikdy nebol riešený...“.

6. Sťažovateľka uvádza, že okresný súd konal nad rámec príslušných zákonných ustanovení bez akéhokoľvek relevantného dôvodu a v dôsledku tohto konania pritom došlo k nedôvodnému a neústavnému zásahu do jej majetkovej sféry.

7. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

*„I. Základné právo Sťažovateľky na:
súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1
Listiny základných práv a slobôd: a
spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv
a základných slobôd:
uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18. 02. 2019, č. k. 21 Cb/108/2013-
384, porušené boli.
II. Uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18. 02. 2019,
č. k. 21 Cb/108/2013-384, sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie a nové
rozhodnutie.
III. Okresný súd Bratislava V je povinný Sťažovateľke uhradiť trovy konania na účet
obchodnej spoločnosti BIZOŇ & PARTNERS. s. r. o., a to do dvoch mesiacov od
právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Východiskové ústavnoprávne normy, posúdenie veci ústavným súdom a jeho závery

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

13. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj čl. 36 ods. 1 listiny) a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

17. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd porušil jej základné právo podľa ústavy a listiny, ako i právo podľa dohovoru tým, že v jej právnej veci nevykonal ústavne súladný výklad použitých právnych noriem, čím poprel ich účel a význam.

18. Ťažiskom argumentácie sťažovateľky uplatnenej v ústavnej sťažnosti je námietka, že okresný súd nemohol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP priznať náhradu trov konania subjektu, ktorý nemal v konaní postavenie strany proti nej ako žalobkyni, keďže tento subjekt nikdy do konania nevstúpil, a teda nemožno posúdiť ani mieru jeho úspechu vo veci.

19. Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania veci podrobne preskúmal sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky, ako aj konanie okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, a dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Ústavný súd považuje argumentáciu sťažovateľky za logickú a relevantnú, avšak viažucu sa svojou podstatou na uznesenie, ktorým okresný súd rozhodol o priznaní náhrady trov konania, nie na napadnuté uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté už

len o výške náhrady trov konania. Ak teda považuje, resp. považovala sťažovateľka výklad ustanovenia § 255 ods. 1 CSP o priznaní náhrady trov konania v posudzovanom konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 108/2013 za ústavne nesúladný, popierajúci účel a význam použitých právnych noriem, mala sa obrátiť s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd už v čase, keď okresný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania, teda po vydaní uznesenia sp. zn. 21 Cb 108/2013 zo 7. decembra 2017, a domáhať sa vyslovenia porušenia označeného základného práva podľa ústavy a listiny, ako aj práva podľa dohovoru práve vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu.

20. Ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým rozhodol o výške trov konania, a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu